

OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINACH EKSTERNISTYCZNYCH

Zgodnie z *Ustawą z dnia 11 kwietnia 2007 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz.U. Nr 80, poz. 542) **egzaminami eksternistyczne zostały włączone do zewnętrznego systemu egzaminowania**, tzn. zadania przygotowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych zostały przekazane do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE) i okręgowych komisji egzaminacyjnych (OKE).

- Egzaminami będą więc organizowane i przeprowadzane w miejscach wyznaczonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne.
- Arkusze egzaminacyjne dla zdających dany przedmiot będą jednakowe w całym kraju.
- Prace egzaminacyjne zdających będą sprawdzane przez zewnętrznych egzaminatorów.

Egzaminami eksternistycznymi, jako sposób uzyskiwania świadectwa ukończenia szkoły, zostały ograniczone do zakresu szkół ogólnokształcących, tj. sześciolletniej szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego.

W zewnętrznym systemie egzaminów eksternistycznych nie przewiduje się możliwości zdawania egzaminów z zakresu ośmioletniej szkoły podstawowej, liceum profilowanego, zasadniczej szkoły zawodowej, szkoły policealnej, uzupełniającego liceum ogólnokształcącego, technikum i technikum uzupełniającego, a także liceum zawodowego.

Warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych

Do egzaminów eksternistycznych mogą przystąpić osoby, które ukończyły 18 lat i nie są uczniami szkół ani dziennych, ani wieczorowych:

- z zakresu sześciolletniej szkoły podstawowej dla dorosłych może przystąpić osoba, która tej szkoły nie ukończyła lub osoba, która ma świadectwo ukończenia klasy programowo niższej niż klasa VI ośmioletniej szkoły podstawowej.
- z zakresu gimnazjum dla dorosłych może przystąpić osoba, która ma świadectwo ukończenia sześciolletniej szkoły podstawowej lub świadectwo ukończenia klasy VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej albo wpis w indeksie potwierdzający uzyskanie promocji do klasy VII lub VIII ośmioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych.
- z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych może przystąpić osoba, która ma świadectwo ukończenia gimnazjum lub świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej.

Osoba, która chce zdawać egzaminami eksternistycznymi i spełnia formalne warunki, powinna **dwadzieścia dwa miesiące** przed sesją jesienną lub zimową złożyć w okręgowej komisji egzaminacyjnej właściwej swemu miejscu zamieszkania **wniosek** o dopuszczenie do egzaminów eksternistycznych wraz ze świadectwem (indeksem) potwierdzającym ukończenie odpowiedniej szkoły lub klasy, **oświadczenie**, że nie jest uczniem (słuchaczem) szkoły oraz **kserokopię stron dowodu osobistego** zawierających datę urodzenia i numer ewidencyjny PESEL.

Wniosek znajduje się na stronach internetowych OKE w formie załącznika do procedur organizowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych.

W ciągu 7 dni od daty złożenia wniosku dyrektor okręgowej komisji informuje pisemnie zainteresowane osoby o decyzji w sprawie dopuszczenia do egzaminów eksternistycznych.

Miesiąc przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej osoba dopuszczona do egzaminów eksternistycznych składa dyrektorowi OKE **deklarację**, w której wskazuje, z jakich przedmiotów chce zdawać egzaminy w danej sesji i przedkłada **dowód wniesienia opłaty** za te egzaminy. Informacji o kosztach egzaminu udziela okręgowa komisja egzaminacyjna.

Wymagania egzaminacyjne

Zakres wymagań egzaminacyjnych wyznaczają standardy egzaminacyjne z poszczególnych przedmiotów zatwierdzone przez Ministra Edukacji Narodowej i opublikowane w *Rozporządzeniu z dnia 27 września 2007 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminów eksternistycznych*. Standardy są zgodne z podstawą programową dla poszczególnych przedmiotów z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego.

Do egzaminu z każdego przedmiotu zostały przygotowane informatory, w których znajdują się akty prawne będące podstawą przygotowania i przeprowadzania egzaminu, standardy wymagań egzaminacyjnych z komentarzem w postaci uszczegółowionych wymagań, opis egzaminu, opis arkuszy egzaminacyjnych, przykładowe arkusze egzaminacyjne i zasady ich oceniania. W przypadku języka polskiego podano również wykaz lektur obowiązujących na egzaminie.

Forma egzaminu

Egzaminy eksternistyczne ze wszystkich przedmiotów na wszystkich poziomach edukacji mają wyłącznie formę pisemną. Zdający otrzymuje jeden arkusz egzaminacyjny zawierający zadania różnego typu: zamknięte (wielokrotnego wyboru, typu prawda – fałsz, na dobieranie) oraz zadania otwarte (krótkiej odpowiedzi, zadania z luką, zdania rozszerzonej odpowiedzi).

W arkuszach z przedmiotów humanistycznych znajduje się również zadanie rozszerzonej odpowiedzi, tzn. zadanie wymagające napisania dłuższej, spójnej wypowiedzi na podany w arkuszu temat.

Organizacja egzaminów eksternistycznych

Egzamin eksternistyczny z danego przedmiotu będzie się odbywał w całym kraju tego samego dnia, o tej samej godzinie, a zdający otrzymają ten sam arkusz egzaminacyjny.

Egzaminy będą przeprowadzane dwa razy w ciągu roku szkolnego: w sesji jesiennej od 1 do 31 października oraz w sesji zimowej od 1 do ostatniego dnia lutego.

Harmonogram przeprowadzania egzaminów ogłasza Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) 15 dni przed rozpoczęciem sesji. Aby zapoznać się z harmonogramem sesji, należy wejść na stronę internetową CKE – www.cke.edu.pl. Na pasku menu znajduje się czerwono-biała ikona ze skrótem BIP. Informacje o **miejscu** zdawania egzaminu będą również zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP), ale na stronach okręgowych komisji egzaminacyjnych.

Egzaminy eksternistyczne z zakresu danego typu szkoły będzie można zdawać przez 2 lata. W wyjątkowych wypadkach można starać się o przedłużenie okresu zdawania egzaminów. Wniosek w tej sprawie rozpatruje dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będzie sprawdzana tożsamość zdających, dlatego należy mieć ze sobą dowód osobisty.

Organizacja egzaminów eksternistycznych w 2007 roku

W sesji jesiennej 2007 roku egzaminy będą przeprowadzane wyjątkowo od 3 do 30 grudnia.

W tej sesji będzie można przystąpić wyłącznie do egzaminu z języka polskiego, z historii i społeczeństwa z zakresu szkoły podstawowej; z języka polskiego, z historii oraz wiedzy o społeczeństwie z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego.

Osoba, która chce zdawać egzaminy eksternistyczne w grudniu 2007 roku, powinna złożyć w OKE właściwej miejscu zamieszkania do 20 października 2007 roku **wniosek** o dopuszczenie do egzaminów eksternistycznych, **oświadczenie**, że nie jest uczniem (słuchaczem) szkoły; **świadcstwo** ukończenia klasy lub szkoły; **kserokopię stron dowodu osobistego** zawierających datę urodzenia i numer ewidencyjny PESEL.

Harmonogram sesji ogłosi dyrektor CKE do 31 października 2007 roku w Biuletynie Informacji Publicznej.

Arkusze egzaminacyjne

W arkuszach znajdują się zadania egzaminacyjne oraz miejsce na ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu zamieszczona zostanie informacja o maksymalnej liczbie punktów, którą można otrzymać za poprawne rozwiązanie zadania.

Pierwsza strona arkusza egzaminacyjnego zawiera instrukcję, którą należy przeczytać i podczas egzaminu stosować się do jej zaleceń, ostatnia – kartę odpowiedzi, którą wypełnia tylko egzaminator.

Arkusze egzaminacyjne będą kodowane zgodnie z instrukcją zamieszczoną w arkuszu egzaminacyjnym

Prace egzaminacyjne będą sprawdzali, stosując jednolite dla całego kraju kryteria oceniania, zewnątrzni egzaminatorzy wpisani do ewidencji okręgowych komisji egzaminacyjnych.

Wyniki egzaminu

Wyniki egzaminu będą komunikowane w skali stopni szkolnych: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.

Aby zdać egzamin z danego przedmiotu należy otrzymać przynajmniej stopień dopuszczający, czyli uzyskać z egzaminu minimum 15 punktów.

Prace egzaminacyjne będą oceniane w punktach, które zostaną przeliczone na stopnie szkolne. Zasada przeliczenia punktów na oceny szkolne została podana w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych.*

Przeliczenia liczby punktów uzyskanych na egzaminie na stopień

Progi punktowe	Nazwa stopnia
47–50 pkt	celujący (6)
39–46 pkt	bardzo dobry (5)
31–38 pkt	dobry (4)
23–30 pkt	dostateczny (3)
15–22 pkt	dopuszczający (2)
0–14 pkt	niedostateczny (1)

Wyniki egzaminów ustalone przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej są ostateczne (art. 9c, ust.2a. *Ustawy z dnia 11 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych ustaw, Dz. U. Nr 80, poz. 542*).

Warunki otrzymania świadectwa

Świadectwa ukończenia danego typu szkoły wydaje okręgowa komisja egzaminacyjna, gdy zdający spełnią formalne warunki, czyli uzyskają pozytywne wyniki z egzaminów z zakresu wybranego typu szkoły.

Świadectwo ukończenia szkoły podstawowej otrzymuje osoba, która zdała egzaminy z następujących przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, historia i społeczeństwo, matematyka, przyroda, informatyka.

Świadectwo ukończenia gimnazjum otrzymuje osoba, która zdała egzaminy z języka polskiego, języka obcego nowożytnego, historii, wiedzy o społeczeństwie, matematyki, fizyki i astronomii, chemii, biologii, geografii, informatyki.

Aby otrzymać świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego należy zdać egzaminy z następujących przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, historia, wiedza o społeczeństwie, matematyka, fizyka i astronomia, chemia, biologia, geografia, podstawy przedsiębiorczości, technologia informacyjna.

Tryb odwoławczy

Jeżeli zdający egzamin eksternistyczny uznał, że zostały naruszone procedury przeprowadzania egzaminu, może w terminie 2 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu złożyć odwołanie do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Rozstrzygnięcie dyrektora OKE jest ostateczne.

Unieważnienia egzaminu

Egzamin może być unieważniony w dwóch przypadkach: gdy zespół nadzorujący przebieg egzaminu stwierdzi, że zdający swoim zachowaniem zakłóca egzamin, np. niesamodzielnie rozwiązuje zadania egzaminacyjne, przeszkadza innym zdającym, nie przestrzega zakazu wniesienia na salę egzaminacyjną telefonu komórkowego (wówczas egzamin unieważnia przewodniczący zespołu nadzorującego) oraz gdy egzaminator podczas sprawdzania stwierdzi, że praca egzaminacyjna jest niesamodzielna, np. jest plagiatem jakiejś publikacji lub taka sama jak innego zdającego (w tych przypadkach unieważnienia dokonuje dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej).